

Szerkesztőség
és kiadóhivatal**Kassa**
Kossuth Lajos-útca 14.

Telefon szám 336.

Megjelenik d. u. 5 órakor.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:

Egy évre . . . 20 korona
Fél évre . . . 10
Negyedévre . . . 5

Egyes szám ára 4 fillér.

FŐSZERKESZTŐ:
SZALAY LÁSZLÓ orsz. képviselő.FELELŐS SZERKESZTŐ:
FERDINÁNDY GYULA.SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
MURÁNYI JÓZSEF.

Ünnep után.

Kassa, május 15.

Hétköznapon hideg és közömbös a kassai közönség. Ritkán hevül fel és ha valami szürke egyhanguságából kiköpkenti, nagy legyen az esemény. De akkor azután úgy ünnepegni, oly bensőséggel, annyi őszinteséggel tud, hogy aki elé szeretetének virágait szórja, az hosszú idők multán is érzi illatát, pompáját e virágoknak. Rakovszky Endre főispán ünnepi beigtatása ilyen nagy eseményé fejlődött. A kassai publikum egyhangú, osztatlan együttérzése e nagy férfiu irányában oly formáját találta az ünneplésnek, mely minket, krónikásait a tegnapi napnak, büszke örömmel tölt el. Értékes volt a tegnapi ünnep, mert minden mozzanatában, részleteiben az őszinte érzés melege lüktetett. A lelkek felszabadulva egy bukott rendszer nyomása alól, örömmámorban rajzoltak Rakovszky elé, ki derekas részt vett a felszabadító törekvésben. Az installáló közgyűlések lelkes tüntető hangulata, a főtca képe, hol ugyiszólván az egész város közönsége megfordult s ezt betetőzve az estéli kivilágítás oly fejezetei a tegnapi emlékezetes nap történetének, melyek kétségtelenül bizonyítják, hogy a közélet és a közérzés rövid néhány hét alatt alatt ujjaszületett.

És ami ezen ünnep becsét értékessé teszi, a nemzeti ideálok szabad hangoztatása. Hejh, azelőtt is voltak ünnepek, de hiányzott belőlük a lelkeket felvillanyozó delejes áram, hiányzott a mámorba ejtő nemzeti érzés forró lüktetése. Most egy főispán beszélt s utána Hymnus, Kossuth nóta zendült fel; egy főispán beszél s ideáljai a nemzeti nagyság, az alkotmányos intézmények szabadsága.

Igen a főispán beszélt, és minden szava lázas pirosságot festett az arcokon. Politikus beszédet mondott, mégis nem a pártember szavával, hanem egy oly politikai programot hangoztatva, melynek szent igéi: a nemzeti egység, szabad és gazdag hon.

Ha a tömegérzés tüntetően meleg megnyilatkozása becses és rendkívüli volt, az ünnepség arányaival szárnyalt a magasban Rakovszky szónoki ereje, beszédének tárgya, klasszikus szépsége. Aki nem volt oly szerencsés, hogy halhatta volna e beszédeket, olvashatta szövegét a Napló hasábjairól. De ez nem elég. A székfoglaló beszédek hatása nem egy napnak szólott. Vissza-vissza fognak térni, ha hazafiast, bölcses és üdvöset akar e város és megye alkotni, találkozni fog e beszédek intenciójával. Mi még számos esetben vissza fogunk rájuk térni, mert oly programot nyertünk bennük, melynek megvalósításán közreműkölni örömmel leend. A Rakovszky-era büszkesége Abaujnak, Kassára pedig a székfoglaló beszédből máris előre veti a hasznos és termékeny munka korszakának sugarait.

— Dessewffy Aurél gróf a főrendiház elnöke. A kormány, mint biztos forrásból értesülünk, Dessewffy Aurél gróft jelölte a főrendiházi elnökségre. Dessewffy gróf a kormány felszólításának engedve, késznek nyilatkozott a főrendi elnökség elfogadására. A főrendiház új elnöke 1846-ban született; Münchenben és Londonban nemzetgazdasági tanulmányokat végzett, azután Szabolcs-megye aljegyzője, majd pénzügyminiszteri fogalmazó lett. 1869-ben nőül vette Károlyi György gróf leányát, Pálmát. 1874-től 1883-ig képviselő volt ellenzéki programmal, 1884-től fogva főrendiházi tag. A magyarországi agrár-mozgalmaknak egyik vezérémbere volt kezdettől fogva s a nemzetgazdasági irodalom terén is jelentős tevékenységet fejtett ki. A főrendi ellenzéknek is egyik vezérfője volt a Fejérváry-korszakban s az alkotmányellenes korszakban a főrendiháznak csaknem minden ülésén föl szólalt és indítványokat adott elő a kormányzati rendszer ellen. Dessewffy Aurél gróf elnöke az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, a Magyar Földhitelintézetnek, s tagja a Magyar Tudományos Akadémia igazgatósági tanácsának.

A beigtatás újabb részletei.

A küldöttség fogadása.

Miután a vármegyén megtörtént ünnepélyes beigtatás után a főispán a várm. tisztikart, a városházán történt beigtatás után a városi tisztikart fogadta, délből 12 órától kezdve

a hivatalos helyiségében különféle tisztelgő küldöttségek üdvözölték. Elsőnek Fischer-Colbrie Agost dr. püspök a kassai káptalant vezette a főispán elé, majd a görög katolikus egyház nevében Viszlóczky Gyula kanonok, az evangélikus egyház nevében Benczur Géza egyházi főgondnok, a református egyház nevében Révész Kálmán esperes, az izraelita hitközség nevében Weisz Béla elnök tisztelgett nála. A jogakadémia tanári karát fogadta ezután Zorn Vilmos igazgató vezetésével.

Utána a főgimnázium tanári karát Horváth Balázs igazgató, a főreáliskola tanári karát Orlovsky Béla igazgató vezette. A küldöttségek szeretettől áthatott beszédét meghatóan köszönte meg Rakovszky Endre valamennyinek oly választ adott, hogy örömmel távoztak a fogadó szobájából. Megható volt a felsőbb leányiskola küldöttsége, melyet Kolacsokovszky Elza az ősz hajju matrona, de lélekben fiatal és lelkes igazgatónő vezetett a főispán elé. Üdvözlő beszédében a szeretet meghatóssága vibrált s végső szavait szinte már a sírás fojtogatta. Rakovszky Endre mélyen meghatóva köszönte meg az ovációt s különös melegséggel üdvözölte Kolacsokovszky Elzát, akinek hazafias egyéniségét megösmerni már régen vágyott. Majd Zágróczky Gyula tanfelügyelő vezetése mellett az összes elemi iskolák és polgári iskola tanítói kara tisztelgett nála. Rakovszky kifejtette, hogy a nemzeti egység munkájában különösen nagy szerep vár a tanítói karra itt a magyar nyelvhatáron. Biztosította a tanítóságot, hogy sorsát szíven fogja viselni.

Majd Krausz Vilmos pénzügyigazgató a pénzügyigazgatóság, számvevőség, adóhivatal tisztikarát vezette a főispán elé. Rakovszky hangsúlyozta, hogy fontos állami érdekek sorsa, a nervus rerum van a pénzügyi tisztikar kezére bízva. Ha az ő intenciójának megfelelően akarnak működni az állam érdekeinek megóvásában emberszeretettel fognak eljárni. Az adóhátalékosok ügyében elvárja, hogy a kedvezményeknek irányadó szempontok a közönség megnyugtatására érvényesüljenek. Pál Imre posta és távirtda igazgató tisztelgése után, Udránszky József műszaki tanácsos a kulturméternökség nevében tisztelgett. Ezt követte a gazdasági tanintézet tanári és tisztikara Kovácsy Béla igazgató vezetése mellett. Rakovszky kijelentette a küldöttségnek, hogy az akadémiák decentralizációja mellett a kassai gazdasági tanintézet akadémiává való fejlesztése nemcsak a város eddigi anyagi áldozatánál, de az intézet földrajzi természeténél fogva is kívánatos és méltányos. Mindent elkövet, hogy a jogos aspirációk érvényesüljenek annál is inkább, mert Kassát közelebb hozza a harmadik egyetem kérdéséhez. Markó Gusztáv az államépítészeti hivatal részéről tisztelgett s a jeles férfit, akit hazafisága miatt Pongrácz Kassáról elűldözött, különös melegséggel üdvözölte Rakovszky. Ber-

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmét felhívni, hogy **dúsan fölszerelt** raktáromon lévő különféle kivitelű izléses és szolid

ebédlő-, hálószoba-, uriszoba-, konyha-

stb. berendezéseket a lehető legjutányosabb árak mellett bocsájtom áruba. **Minta raktár: fő-utca 69. sz. (Lőcsei-ház) Műhely és főraktár: Vörösmarthy-tér 5. sz. (a gőzfürdő mögött.)** Rajzok után a legfinomabb e szakmába vágó munkát elvállalok, költségvetésekkel készséggel szolgállok. Javításokat olcsón készítek.

Kiváló tisztelettel: **LEGÁNYI LÁSZLÓ.**

rár Antal az állatorvosi kar, Lévay István igazgató a felsőbb kereskedelmi iskola tanári karának üdvözlését hozta el. Hinsen-kampf Bernát a felsőbb ipariskola tanári és műszaki személyzete nevében és Broóser Mór ipartelepítési vezetője alatt álló hivatal tisztelgett. E két utóbbi küldöttség előtt hangsúlyozta Rakovszky, hogy a nemzet gazdasági újjászülésében fontos miszió vár rájuk. Balló Ferenc az ipartestület al-elnöke által vezetett iparos küldöttséget biztosította a főispán, hogy az iparos osztály sorsának javítása egyik buzgó törekvése leendő. Ezután Latzkovszky Béla igazgató javító intézet, Palásthy József főellenőr, a kassai pályaudvari tisztikar, Ruderschmiedt Géza a Máv. osztálymérnöksége, Pelczér Károly igazgató a dohánygyár, Zábráczy Béla a Ksod osztálymérnökségének tisztikara tisztelgett a főispánnal.

A diszebed.

A Schalkház hatalmas terjedelmű nagyterme már egy órányival a diszebed kezdete előtt megtelt. Szoroson egymás mellé állított asztaloknál mintegy 400 résztvevő szorongott s ha a terem talán még egyszer akkora lett volna, akkor is megtelne. Sokan, akik nem siettek a diszebedre, már kénytelenek voltak hazatérni. Egy-egy helyért valószínű harc, alkudozás folyt. Néhány perccel két óra után lépett a terembe Rakovszky Endre főispán. Falrengető taps és éljenzés fogadta. A karzatokon nagyszámmal jelenlévő hölgyek pedig kendőket lobogtattak felé. A főispán jobbján Fischer-Colbrie Ágost püspök, balján pedig Berczelly Jenő v. b. t. t. táblai elnök foglalt helyet. A főasztalnál a szomszéd törvényhatóságok küldöttei, köztük Péchy Zsigmond volt főispán, a városi és a megyei notabilitások foglaltak helyet. A második fogásnál szólásra emelkedett Rakovszky Endre főispán s a királyra és a nemzetre mondott ékesszavú, magyaros tűzű, lelkes pohárköszöntőt. Utána Hammersberg László országgyűlési képviselő Abauj-Tornamegye, Stekker Károly pedig Kassa város közönsége nevében mondott gondolatokban tömör, a szeretet és tisztelet érzéseitől átszőtt lelkes felköszöntőt.

Maléter István tartalmas szép beszédében a nemzeti kormányra üritette poharát. Majd Szalay László országgyűlési képviselő, lapunk főszerkesztője Hadik János gróf belügyi államtitkárát éltette, magasztalván a vármegye és a város ellenállása körül kifejtett érdemekben gazdag buzgóságát. A kiváló 48-as politikus beszéde mély hatást keltett. Blánár Béla ezután szokott ékesszólással a vendég törvényhatóságok küldötteit üdvözölte. Igen szép beszédet mondott Fodor Sándor, mely lapunk más helyén olvasható. A hangulat a diszebednél egyre fokozódott. A lelkes ünnep láza pirosra füstötte az órcákat s mikor Rakovszky az asztalok közé indult, hogy koccintson a tiszteletére egybesereglett polgársággal, a ragaszkodásnak, nagyrabecsülésnek oly példáival találkozott, mely méltán tölthette el szívét örömmel. Kedves epizód volt az ebéd vége felé, mikor a 48-as Deil Jenő az ajtóban elfogta Rakovszky Endrét s bizalmas intim körben beszédet intézett hozzá. Valósággal hűséges fogadalmat volt ez a főispánnak, akit biztosított, valamennyi a hazafiság ily ragyogó ösvényen jár, életre-halálra vele lesz Deil Jenő. Ezután a két régi jó barát melegen megölelte egymást. Vidám poharazás közben a késő délutáni órákban ért véget az örömlakoma.

Az esti ünnep.

Kivilágított város.

Délután hat óra tájt iszonyu dörgés, villámlás, pusztító jégeső és zápor közepette dühöngő vihar száguldott végig a város fölött. Az istenítéleti idő már úgy látszott, elkergetti az esti ünnepséget, de hét óra tájt elcsöndesedett a vihar, kitisztult a felhős ég s csillagmilliók ragyogtak, az öröm mécséket gyújtott város fölött. Mihelyt

bealkonyodott, ugyszólván minden ház ablakában mécses láng égett. Mintegy tündéri játék, úgy bontakozott ki az alkonyati homályban a házak szelid körvonalai között a kivilágítás ragyogó pompája. A kandeláberek kigyózó tűzben égtek, a vármegyháza, a városháza színes transparentekben nappali fényt szórt a főtúcán hullámzó embersokadalomra. Több magánházon valóssággal luxust fejtettek ki a kivilágításnál. Így az Első Magyar Általános biztosító intézet erkélye a középületek ékességével vetekedett. Gyönyörű látvány volt a dóm égbemeredő tornya. A szédületes magasságban mintha csillagkoszorút fontak volna a torony felső és alsó kupolájára, a tüzes gyűrű több száz mécses lángja úgy csillogott az éjszakában. Ha a főtúca házain volt a legtöbb pompa is, nem volt a városnak oly elrejtett zuga, hol ne gyulladt volna ki az örömmécses. Még a legtávolibb külvárosok ablakaiban is gyertyaláng villogott. A kassai polgárság nehezen hevül, de ha egyszer felmelegedik, akkor nincs nálnál lelkesebb ünneplő. A főtúcán úgy 8 óra tájt már veszedelmes volt a közlekedés. Mintha az egész város megmozdult volna, tízezrek beláthatatlan tömege hullámzott az utcán.

A lámpiónos menet.

Hétóra tájt az Erzsébettéren gyülekezett a lámpiónos menet ifjusága, a jogakademia, gazdasági tanintézet, közigazgatási tantolyam, a gimnázium, reálskola növendékekből hatszáz ifju. Cigányzenekarokkal, élén három oszlopban indultak el a városháza elé. Elöl 200 piros lámpión, azután ugyanannyi fehér és zöld. A városháza előtti teret ez alatt a tűzoltóság szoros kordonnal elzárta. Boldog volt az, aki a színház erkélyére feljuthatott. Persze ezen szerencse csak a hölgyeknek jutott s mire a lámpiónos menet a városháza elé ért, a színház sok erkélyen, még a harmad emeleti nagy teraszon is, mintegy ezer ember szorongott. Zeneszóval, dörgő éljenzéssel vonult fel a lámpiónos menet a városháza erkélye előtti térre. Büszke nemzeti színeink három hatalmas oszlopban villogtak. Mögöttük pedig hatalmas tulipán virágos táblákon „Eljen dr. Rakovszky Endre főispán.” Ahány betű, annyi tulipán tartó férfi. Előttük pedig piros fehér, zöld görögtűz fénye öntötte sugárkéveit a tömegre. Tündéri kép. A tér nappali viláosságban uszott s a színes lámpiónos emberekkel szegélyezett kordonon kívül tízezrekre menő embertenger állott mozdulatlanul.

A városházától a dómig és a premontrei templomig félelmetes tömegű sokaság a házak közé ékelődve. Az utca kövei nem is látszottak, csupa emberfej, bármerre tekint el a szem. És ez az irtózatos nagy tömeg folyton éljenzett. Oly hatalmas hangkavaszba olvadva, melytől megrezgett a házak üvegablaka. Mikor a lámpiónosok elhelyezkedtek, a városháza erkélyén a tanács, a megyei főtisztviselők s több városi előkelőség társaságában megjelent Rakovszky főispán. Vége hossza se volt a menydörgészerű éljenzésnek. Sokáig kellett várni, míg az erkély alatt elhelyezett szósnoki emelvényen Kassa közönsége nevében elmondhatta ünnepi beszédét Szauberer Béla. A beszéd lelkes volt, s ugyanolyan mély hatást keltett Rakovszky Endrének, a néphez intézett gyönyörű szóoklata. Ezután mintegy intést a néptenger a Hymnusra zendített s nemzeti imádságunk fonséges akkordjai valami megbüvölően mély hatással betöltötték a félvárost. Ezt az éneket, mint távoli morajt, még a messze más utcákon lakó emberek is hallották. Ezután az óriási aranyu néptömeg a Kossuth-nóta hangjai mellett, a főispánt éltetve, eloszlott, hogy még éjféltájt is hullámzó sokaságban gyönyörködjen a kivilágított város képében.

Üdvözlő táviratok.

Rakovszky főispánhoz a tegnapi nap folyamán a következő üdvözlő táviratok érkeztek:

A mai ünnepély örömeiben a távolból is szívből vesz részt és ahhoz hazafias szerencse kívánatait küldi. — Darányi Ignác.

Ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebb urunk által reád ruházott főispáni állásodban a mai napon történő ünnepélyes beiktatásod alkalmával őszinte nagyrabecsüléssel melegen üdvözöllek. Teljes szívemből kívánom, hogy gondjaidra bízott törvényhatóságod üdvére és a hazá javára irányuló törekvéseidet mindenkor a legdusabb siker kísérje és mint a honvédelmi miniszterium felelős vezetője bizony számíthat a hatóság hazafias támogatására mindazon ügyekben, melyek a trón és a hazá védelmének magasabb érdekeit érintik. — Jekelfalussy honvédelmi miniszter.

Puky Endre főjegyző urnak Kassa.

Elháríthatlan akadályok tették — fájdalom — reám nézve lehetetlenné, hogy Abauj-Torna vármegye mai örömmünnepén én is résztvehessek, tehát csak a távolból kívánhatok szerencsét Abauj-Torna vármegye közönségének, hogy a mai napon oly főispánt installálhat, a ki a közpálya férfiaknak legszebb tulajdonságait, a fáradhatatlan munkásságot, a hajthatlan jellemet, tudást és a nemes szerénységet egyesíti magában. Nemcsak én, hanem az egész magyar közélet részt kér Abauj-Torna vármegye közönségének örömeiből, midőn ily mintaszertű honpolgárt és férfit ünnepelhet. Hadik János gróf.

Ezenkívül táviratban üdvözölte:

Jekelfalussy és neje, Szinyei Merse József, özv. Almássy grófné, Vay Ádamné, Vay Gáborné grófné, gróf Zichy Ernő és neje, gróf Hadik Barkóczy Endréné, Szmercsanyi Pál püspök, dr. Rosenberg Mór függetlenségi párt titkára Eperjes, Siposs A. Gyula kamarai elnök, Rais Aladár képviselő, Neogrady Gyula alispán, Nagy Mihály alispán, Kun Bertalan ev. ref. püspök, Földessy és neje, gróf Hoyoss György és Ilonka, báró Ghillány Imre, Hámos László volt főispán, Soós Jenő, Ferdinándy Géza, gróf Hadik Béla, Csiszárk János róma, Potoczky Dezső, Bernáth Béla, Pappszász József, Bolunszky, Egerer és neje, Péchy Elemér kamarás, Péchy Antal és családja, Bárkányi Gyula, Kozma Gyula, Ruszinkó Zsigmond.

Fodor Sándor pohárköszöntője.

— A nemzeti egyetértés. —

Uj eszméket, új szempontokat világít meg Fodor Sándor pápai praelátus pohárköszöntője, melyet a tegnapi főispáni installáció diszebedjén mondott el. Az ebéd jókedvű hangulatában ez a pohárköszöntő szinte csak azok számára nyújtott élvezetet, kik a szónok közelében ültek. Ide íkhatjuk ma szöszert, hogy olvasóink is gyönyörűséget leljenek benne:

Egy nemzet fejlődése s fölvirágzásának legfőbb feltétele az önjogosság. Innét van, hogy egyebek között azért is olyan öntudatos az angol, mert rámutatva magna chartájára, büszkén mondja, hogy az ő birtokában van a nemzeti önjogosságot biztosító legrégibb okmány. A mi persze tisztességes lapsus. Egyszerűen nem igaz. Mert a nemzeti önjogosságot biztosító legrégibb szerződést mi magyarok bírjuk. Igaz, nem pergamentre írták, de a mi hiányzott a pergamentből, azt bőségesen pótolta az a vér, melylyel ezt a szóbeli szerződést megpecsételték, még pedig 896-ban, ott a pusztaszeri gyűlésen. Tehát csekélyke háromszáztizenkilenc évvel öregebb az angol chartánál.

De az időrendi különbségen kívül még a keletkezés módját illetően is az a magyar szerződés határtalanul fölötte áll az angolnak. Mert míg az angol a maga jóformán földönfutó s megszorult királyától csikarta, erőszakolta ki azt a magna chartát, addig a magyar a hódítás és győzelem dics-

fényétől körülragyogott fejedelmével kötötte meg a maga szerződését szabadon.

Mert az a magyar ott kezdte, a hol más nemzetek — s köztük az angol is — végeztek. Más népek ugyanis előbb társadalmilag berendezkedtek s csak az után kezdődött a jogállam fejlődésének lassu processusa. Az a magyar pedig a jogállam szervezésén kezdte a dolgot. Maga és fejedelme között jogbiztosságot állapít meg szerződéses alapon és azt a szerződést vérrel pecsételi meg. S ezzel lerakta a magyar alkotmány alapjait. Mert a mi azóta történt, azt csak a viszonyokhoz mért kifejlesztése az egykori pusztaszeri vérszerződésnek. Mintha megjette volna az a nemzet, hogy a mit most fegyverrel meghódít, azt főleg a jog fegyverével fogja majdan megvédeni. Vérrel pecsételi meg azt a szerződést. Azért is került annak megvédése eddig annyi vérbe. Legjobbaink vérébe.

De honnét vette ez a félig nomád, félig rabló, egészben pedig barbár magyar azt a jogérzékét? Hol vette? Hát ott vette, ahonnét merítette a mesebeli Antaeus a maga erejét, a földből vette. Abból a földből, melyre rálepett. Mert a mindenható Isten, ki a jogforrása, különös erőt oltott ebbe a földbe. Azt mintegy a jog emanációjának talajává avatta és maradandóságot csak oly fajnak engedett át, mely faj a jog iránti érzék csirájával keblében telepedett itt le. Innét van, hogy ez a föld sohasem türt meg a hátán sem hatalmi, sem semmiféle zsarnokságot. Innét van, hogy a magyarok beköltözését előzőleg itt lakott fajok rövidesen mind elpusztultak. Es miért? Mert azok tudtak rabolni, hódítani, de jogérzékkel nem bírván, jogállamalkotásra képtelenek voltak. A magyar is csak a jog iránti fogékonysága révén nyert itt létjogot. Mert csak mint olyan alkothatott jogállamot.

Bárki vegye tehát kezébe ennek a nemzetnek sorsát, ám számoljon azzal az erősen kifejtett magyar jogérzékkel. Mert a kik ezt mellőzik, úgy járnak miként jártak legközelebb azok, kiket a nemzet felháborodásának fergetege elsöpört, kiknek a haza megvetése mellett még csak a humor nyújtotta azon vigasztalásuk maradt, hogy „nagy jövő” van a hátuk mögött. Legszomorubb pedig az, hogy azt a „jövőt” illetőleg nem egyformán sujhathja őket a nemzet ítélete. Mert közülök egyesek és éppen a legnagyobb bűnösök, most is puhára estek.

Ma oly férfiak vették kezükbe a nemzet sorsát, kiknek egyéni mivoltával teljesen arányban áll a nemzet osztatlan bizalma. De ez a bizalom nem zárkózik el, annak bevallása elől sem, hogy nagy, nehéz munkát vállaltak magokra. Nagy és nehéz, tehát hozzájuk méltó célra egyesültek. Mert arra szövetkeztek, hogy a magyar nemzeti államesszme gyakorlati megvalósításának utját előkészítsék. Ezen munkájokban azonban annyival inkább számíthatnak a nemzet támogatására, mert hiszen magok jelölték meg a támogatás módját és pedig abban, hogy miként tudjuk, erre az átmeneti időre szívókbé zárták pártpolitikai meggyőződésüket, hogy a semmi által nem befolyásolt hideg ész nyugalmával megépíthessék a jobb jövő alapjait. Vajha a nemzet képviselője se zárkóznék el a szép példa elől. Mert csak így remélhető üdvös eredmény.

Mert a nap sugarai is csak úgy gyujtanak, ha egyszélesen hatnak. Ha szétbontjuk őket a színskála minden színeire, akkor az ibolya a sárga, a kék és a többi színek igen szépek és kedvesek lehetnek külön-külön, de semmiféle gyújtó hatást nem képesek egyenkint előidézni.

Erre az annyira szükséges nemzeti egyetértésre emelem poharamat.

Előfizetőinket, akik hátralékban vannak, tisztelettel kérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére, hogy a lapküldés fennakadást ne szenvedjen.

TÁVIRATOK.

— A Napló eredeti táviratai. —

Uj igazságügyi államtitkár.

Budapest, május 15.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Polónyi Géza igazságügyminiszter előterjesztésére Imling Konrad budapesti kuriai tanácselnököt nevezte ki második igazságügyi államtitkárnak.

Uj szatmári püspök.

Budapest, május 15.

A hivatalos lap legközelebbi száma fogja hozni, hogy a király Jordán Károly szaniszlói apát-plébánost nevezi ki szatmári püspöknek.

Ennek a kinevezésnek érdekes előzménye van. A szatmári püspökség betöltésének kérdése már a Fejérváry-kormányt is foglalkoztatta, de a hercegprímás kijelentette, hogy a törvénytelen kormány előterjesztéseit nem veszi figyelembe. Fejérváryék tehát a püspökséget nem tölthették be. Az új kormány hivatalba lépése után Apponyi Albert gróf kultuszminiszter több egyházi férfit előterjesztett, de a hercegprímás egyiket sem fogadta el, hanem Jordán Károlyt ajánlotta, akit azután Apponyi is elfogadott. Minden bizonnyal ki is nevezik.

Más verzió szerint az egri érsek Szmracsányi egri kanonokot ajánlja kinevezésre.

Összeütközött csavargózósok.

Budapest, május 15.

Ma délelőtt a lánchid előtt két csavargózós összeütközött, de csodálatos módon egyik sem sérült meg. Az utasokban sem esett kár.

Öngyilkosság az utcán.

Budapest, május 15.

Tegnap éjjel egy 18-19 éves urileány a Kisjános utcán agyonlőtte magát. Mire a mentők megérkeztek, a leány már halva volt. Az öngyilkos leány kilétét nyomozzák.

HIREK.

— A kassai honvédszobor. A honvédszobor bizottsága véglegesen megállapította a leleplezés június 10-ikére. Az értekezlet albizottságot küldött ki, amely a módozatokat a városi tanácssal egyetértésben megállapítja. A leleplezésre meghívják a negyvennyolcas honvédek országos egyesületét is.

— Bubits püspök gondnokság alatt. Hets Ödön dr. budapesti ügyvéd, Bubits Zsigmond kassai püspök jogtanácsosa szombaton Kassára érkezett s a délelőtt folyamán kérvényt nyújtott be a törvénytöréshez, amelyben Bubits püspök maga kéri agkori elme gyöngeség miatt gondnokság alá helyezését és azt, hogy gondnokául Hets Ödön dr. ügyvédet rendeljék ki. A törvényszék az nap hozott határozatában Bubits Zsigmond kassai püspököt gyámság alá helyezte s megkereste a kassai árvaszéket gondnok kirendelése iránt. Az árvaszék ugyancsak a mai napon a püspök kérelmének megfelelően Hets Ödönt kinevezte gondnoknak. Hets Ödön dr., aki ma este öt órakor Budapestre utazott, elutazása előtt kijelentette, hogy most mint gondnok, újra megteszi a lépéseket László Fülöp, Hajnóczy József és Bubits püspök más zsarolói ellen. Kijelentette továbbá, hogy Bubits püspököt Badenben olyan helyre fogja szállíttatni, a hol Hajnóczy és társai nem férnek hozzá s hogy a jövő héten ismét Kassára utazik, hogy a közalapítványtól átvegye a püspök vagyonának kezelését.

Bubits Zsigmond kassai püspök, akit immár saját kérésére gondnokság alá he-

lyeztek, most egy badeni szanatóriumban időzik. Anyagilag teljesen a romlás szélén áll most a püspök és dr. Hets Ödön ügyvédjének és gondnokának az a célja most, hogy a kehlburgi vár eladásával biztosítja neki a 24.000 korona nyugdíjat. Az Esterházy műkincsek Fraknón, az uralkodó herceg által kinevezett kincstárnok őrizete alatt vannak és Bubitsnak soha sem volt módjában azokat értékesíteni. A kassai műkincsek pedig az átadáskor a Iparművészeti Múzeum által kiküldött őrral 17.000 koronára becsülteték fel.

Dr. Hets Ödön ma beadott a vádtanácsához egy kérvényt, amelyben a püspök által tett feljelentést a büntetőtörvénykönyv 47. §. alapján fenntartja Hajnóczy ellen és már most mint a püspök gondnoka a vizsgálat folytatását kéri. Együttal dr. Mandula Izidor ellen, az ügyvédi tisztességbe ütköző vétség miatt feljelentést tesz az ügyvédi kamarához.

— Bocskay-ünnep. A református zsinat és evangélikus konvent határozata folytán Lőcsén f. hó 20-án délelőtt 9 órakor az evangélikus templomban Bocskay és a bécsi béke emlékére magyar istentisztelet és utána urvacsora lesz; ez alkalommal a templomban offertorium és gyűjtés a Bocskay-alap javára. Ezt követi azután egyházi közgyűlés, melynek egyedüli tárgyát Bocskay emlékének jegyzőkönyvben leendő megörökítése fogja képezni.

— Elvi jelentőségű határozatok. A földbirtokkal együtt a föld bérllőjének használatára átengedett s a bérllőnek lakásul szolgáló épületek házadó alá esnek. Az erdőkihasználási jog bekebelezése illetéktelen.

— Hirtelen halál. Richnón agyszélhűdés következtében hirtelen meghalt Novák Károly tanító, aki éveken át a szepesolaszi-i fiu árvaház gondnoka volt özvegyén kívül hat kiskorú gyermeke siratja.

— Halál munka közben. A Poprád és Tátrafüred között épült villamos vasut munkálatainál Thács Lukács munkás a sodronyhoz érő kocsirol lezuhant s azonnal meghalt.

— Szerencsétlenül járt molnár. Nagy-Kunchfalván egy Jalcs nevű molnár a malom kerekéi közé került, melyek a szerencsétlen emberen életveszélyes sérüléseket ejtettek. Jalcsot beszállították a lőcsei kórházba.

— Gyermeknap. A kassai kereskedők kirakatában már napok óta ott ékeskedik a figyelmeztető cédula, hogy május hó 26-án gyermeknap. Ez azt jelenti, hogy a magyar kereskedők e napon a készfűzetéssel történt vásárlás összegéből bizonyos százalékot a gyermekvédő liga humánus céljára rendelkezésre bocsátanak. A kassai nemesen gondolkodó közönség nagy emberbaráti akciót támogat, ha e napra tartja fenn jelentékenyebb összegű bevásárlásait. Minden fillér, ami e révén a gyermekvédő liga kezébe jut, szegény, elhagyatott gyermekek istápolását segíti elő. A társadalom kicsiny, gyámoltalan tagjai várják az erősektől a segítő, a támogató kezet. Segítsünk a védtelen, szegény apróságokon. Az éhséget, a nyomort töröljük le a szenvedőről!

— Nagy sikkasztás az Eperjesi Ipartestületi Betegsegélyző-pénztárnál. Csongrádi György, az eperjesi ipartest. betegsegélyzőnek pénztári könyvelője a betegsegélyző-pénztár kárára nagy sikkasztást követett el. A sikkasztásra tegnap jöttek rá. A kimutatott hiány idáig 3000 kor. Saját beismerésére szerint körülbelül 1900 koronát sikkasztott. Csongrádit letartóztatták.

* 10 hónapos *

szelid őzecke

ELADÓ, Andrassy-utca 4a. sz. a.

Stoósz

elsőrangú
klimatikus
gyógyítóhely,
vizgyógyintézet,
(Abauj-Torna-
megye.)

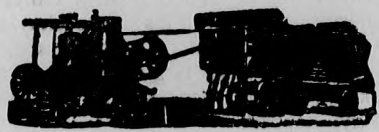
Fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, pompás fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pormentes, sétányai gondozottak, ivóvíze pártatlan és tavaszi megőzsi időjárása kellemes. Az észszerű vizgyógyimód villamozás, masszázs és fejgyógyimód Dr. Fejér Vilmos volt bécsi poliklinikai gyakornok Winternitz tanár údv. tanácsos osztályán s a dr. Schweinburg-féle (Zuckmantel Silesia) sanatórium és vizgyógyító intézet volt első assistense főfelügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékeltek. Az ellátás kitűnő és olcsó.

Az elő- és utóidény alatt jelentékeny árengedés.

Fürdővad: május 15 től szept. 30. ig.

Posta, távirat helyben, Vasuti állomás Mecenzéf. Kimerítő prospektust kívánatra bérmentesen küld a fürdőigazgatóság.

GAZDÁKNAK FONTOS.

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzimotorok minden gazda által, vizsgázott gépész és hatósági engedély nélkül üzembe helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb jóságú cséplőgépekkel, előnyös áron és kedvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V. Váci-ut 30. sz.

Állandó nagy motorállítók. — Motor-cséplőgépek mindenkor üzemben láthatók. — Teljes jótállás kitűnő működésért. — Arlap ingyen.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

Nyári üdülő.
Idény:
Május - október.

(Stájerország.)

GYÓGYJAVALLATOK: Légzőszervek hurutos bajai (Asztma, Emphysem) az emésztési szervek, szív-izmok megbetegedésénél, ideggyógyimód stb.

GYÓGYESZKÖZÖK: Inhalációs terapia, pneumatikus kamarák, hidegvizgyógyintézet, szénsavas fürdők, Fango-gyógyimód stb. stb.
GYÓGYFORRÁSOK: Konstantin-Emma-forrás, Szent-János-kut, Remete-forrás.

Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás- és kocsimegrendeléseket elfogad a fürdőigazgatóság.

CSÉPLÉSI ÉS GAZDASÁGI CÉLOKRA

LEGJOBBAN BEVÁLT
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra

le legolcsóbb üzemű

Szivógázmotorok

legelőnyösebben kaphatók

Beck és Gergely

motor- és gépgyárában

BUDAPEST, V. VÁCI-UT 12.

Gánóc gyógyfürdő.

Szepesmegyében a Kassa-óderbergi vasut poprád-felkai állomástól és a gárócei vasuti megállóhelyről 20 perc alatt elérhető.

Fürdőidény május hó 15-től
szeptember 15-ig

A forrás 21° C. rendkívül szénsav bőséggel, ujonnan fűtéssel berendezett férfi és női tükör-kádfürdők masszázsal és zuhanyokkal. Ajánlatos reuma, köszvény, isiás, ideges szivbajok, gyomorhurutnál, emésztési bántalmaknál, vérszegénység, idegyengeség, sőt izomhüdeséknél, görvéllyes bántalmaknál és angol kór, utóbbinál felülmúlhatatlan s egyedül.

Szobák napi ára 1 kor. 10 fillértől felfelé. Házilag kezelt vendéglő. Olcsó és jó ellátás a la Charte es table d hote pensio K 24. Elő- és utóidényben tetemes engedmény Prospektust vagy levélbeli megkereséseket díjtalanul küldi a fürdőigazgatóság vagy az új fürdőtulajdonos. Állandó budapesti fürdőorvos dr. Schultof Zsigmond és állandó postahivatal.

Waniek Gyula Kassa.

Óriási szerencse Gaedickenél!

A most befejezett VI. osztályú húzáson immár nagyedizben jutottam azon kellemes helyzetbe, hogy igen t. vevőimnek a

400.000 koronás nyereményt fizethettem ki.

Egyedül az előbbi sorsjátéknál a következő nyereményeket fizettem ki:

400.000 koronát	19406	számra
60.000	3952	"
30.000	88837	"
30.000	42778	"
20.000	88000	"
15.000	97214	"
10.000	71772	"

Vonatkozással ezen még el nem ért eredményre, ajánlok a XVIII. sorsjáték első osztályához, mely május hó 23-án és 25-én lesz

egész	fél	negyed	nyolczad sorsjegyeket
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

T. vevőim postabefizető lapot ingyen kapnak, mely által pénzküldemények díjtalanul utalhatók át.

Miután a kereslet sorsjegyeim iránt az elért rendkívüli nyeremény révén előreláthatólag igen nagy lesz, ajánlom szükségletének mielőbbi beszerzését. Szaporítsa azok számát, kik elmondhatják, hogy Gaedicke szerencséje utján lettek gazdagokká.

GAEDICKE A. bankháza Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. szám.